

Fracties Provinciale Staten Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Beantwoording technische vragen Begrotingsdag 6 oktober 2023; programma 3 Water en bodem

Datum

19 oktober 2023

Ons kenmerk

C2322155/5349530

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

B.F. (Bert) Quaedvlieg

Telefoon

(06) 52 79 41 51

Email

bquaedvlieg@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geachte Statenleden,

Op de Statendag d.d. 6 oktober 2023 zijn er bij de bespreking van 'begrotingsprogramma 3 Water en bodem', door verschillende fracties technische vragen gesteld. Op een aantal zouden we schriftelijk terugkoppelen.

Onderstaand treft u de vragen en de antwoorden daarop.

Onderdeel Water en vitale bodem:

Fractie Volt / Inge Vossen:

Vraag:

Wat wordt er concreet gedaan om PFAS duidelijk in beeld te krijgen ook al zijn er nog geen waternormen voor?

Antwoord:

In 2022 hebben in het kader van de Brede Screening Maasstroomgebied metingen plaats gevonden in grondwater, oppervlaktewater en effluent. In het provinciaal grondwatermeetnet is in 156 monitoringspunten PFAS gemeten. De rapportage over deze meetronde wordt voor het einde van het jaar openbaar. Resultaten zullen ook toegankelijk worden via [BrabantInZicht.nl](https://www.brabantinzicht.nl).

Fractie Forum voor Democratie / Jozef Minkels:

Vraag:

Welke vorm van vervuiling wordt met ons huidige meetinstrument gemeten in bodem en water (denkend aan ammoniak, microplastics, aluminium, barium, etc.)?

Datum

19 oktober 2023

Ons kenmerk

C2322155/5349530

Antwoord:

In het provinciaal meetnet grondwaterkwaliteit vindt eens per 3 jaar bemonstering plaats. Laboratoriumanalyses worden gedaan voor algemene parameters, waaronder nutriënten en metalen), bestrijdingsmiddelen, PFAS en overige verontreinigende stoffen, waaronder PAK's, weekmakers en oplosmiddelen). Resultaten vanuit het provinciale meetnet zijn in te zien op BrabantInZicht.nl.

Vraag:

RWP-financiering: zet op een rijtje wat precies de gaten van totaal €48,8 mln zijn en hoeveel Euro dat betreft.

Antwoord:

Bij vaststelling van het Regionaal Water en Bodemprogramma op 3 december 2021 werd de totaalopgave geraamd op € 300 miljoen. En was er € 236 miljoen beschikbaar. De omvang van de streefwaarden op de indicatoren is hierop aangepast met de afspraak om bij aanvullende financiering de streefwaarden op te hogen. Er was met andere woorden voor € 64 miljoen aan opgaven geen dekking beschikbaar (het betrof de onderdelen inrichtingsmaatregelen KRW en Basisopgave). Op 24 juni 2022 is via het besluit tot verhoging van de Grondwaterheffing € 15,2 miljoen aanvullende dekking gevonden. Waarmee het tekort op dit moment uitkomt op € 48,8 miljoen.

	Totale opgave RWP t.a.v. opgaven KRW en Basisopgave (3.12.2021)	Beschikbaar bij start RWP (3.12.2021)	Verschil omvang opgaven en dekking: "tekort"	Aanvullende GWH (24.6.2022)	Restant "tekort"
KRW Schoon Water	80	55	25	4,2	20,8
KRW Voldoende Water	108	72	36	10	26
Basisopgave	24	21	3	1	2
Totaal	212	148	64	15,2	48,8

Fractie ChristenUnie-SGP / Anne Schipper:

Vraag:

Vergunde grondwateronttrekkingen: hoe ziet dit eruit voor de komende jaren?

Indicator: betreft dit de feitelijke onttrekking, de vergunde onttrekking en zit hier de latente ruimte in?

Antwoord:

De indicator geeft de vergunde grondwateronttrekkingen weer na de actualisatieslag die in 2020 is afgerond (zie memo Gedeputeerde: [Actualisatie watervergunningen](#)). Dit is inclusief de latente ruimte in de watervergunningen. De komende jaren zet de provincie in op reductie van de vergunningsomvang voor grondwater dat laagwaardig wordt toegepast.

Fractie Partij voor de Dieren / Ellen Putman: (vragen zijn na de bespreking schriftelijk ingediend)

Vraag 1: Hoe loopt het met de grondbeschikbaarheid voor het behalen van de KRW-doelstellingen?

Antwoord:

Met onze partners (waterschappen, terrein beherende organisaties, gemeenten, etc.) hebben we afspraken over de realisatie van Natte Natuurparels en het Natuur Netwerk Brabant (als onderdeel van de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA)), vaak ook in mederealitatie van andere doelen (bijvoorbeeld landbouwkundig perspectief). Op basis hiervan vinden gesprekken plaats met grondeigenaren, waarbij de insteek vrijwillige deelname is. In ongeveer één op de zes projecten stagneert de grondverwerving. De belangrijkste redenen hiervoor zijn: het huidig instrumentarium en/of de middelen voor grondverwerving lijken niet toereikend om tot overeenstemming met eigenaren te komen; de grondmarkt staat onder druk. Daarnaast is het gebrek aan ruilgrond een beperkende factor in veel gebieden.

Vraag 2: Wat doen de desbetreffende Waterschappen voor het behalen van de doelstellingen?

Antwoord:

Met elk waterschap is een maatwerkovereenkomst (MOK) groenblauwe opgaven (2022-2027) afgesloten waarover Provinciale Staten zijn geïnformeerd. In de MOK's zijn de groenblauwe opgaven opgenomen waar provincie en waterschap samen uitvoering aan willen geven en die zijn opgenomen in het Regionaal Water en Bodem Programma (RWP) van de provincie en het Waterbeheerprogramma van het desbetreffende waterschap. In de MOK hebben provincie en waterschap afgesproken al datgene te doen wat binnen hun mogelijkheden en verantwoordelijkheden ligt om de afgesproken prestaties in de MOK te realiseren, gericht op maximaal doelbereik in 2027 voor de KRW. Een voorbeeld van die prestaties zijn kilometers beekherstel,

Datum

19 oktober 2023

Ons kenmerk

C2322155/5349530

aanleg van natuurvriendelijke oevers, opheffen van vismigratieknelpunten en hydrologisch herstelmaatregelen van de Natte Natuurparels. We noemen dit ook wel de KRW-inrichtingsmaatregelen. Daarnaast draagt het waterschap ook bij aan een vitale bodem via het programma BodemUP en aan het vasthouden van water in het kader van Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ) t.b.v. de grondwateraanvulling. Zie ook de gemaakte afspraken met o.a. de waterschappen in de Droogteagenda en de waterbeheerprogramma's van de waterschappen zelf.

Datum

19 oktober 2023

Ons kenmerk

C2322155/5349530

Vraag 3: Wat doet de Provincie?

Antwoord:

De provincie heeft met elk waterschap een MOK afgesloten, zie antwoord 2. In de MOK is afgesproken dat de subsidiabele kosten van de KRW-inrichtingsmaatregelen 50/50 door de provincie en waterschap worden gefinancierd. Daarnaast heeft de provincie samen met waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en de Dommel financiering vrijgemaakt voor het aantrekken van extra capaciteit om de uitvoering te versnellen. Verder is de provincie strategisch grondwaterbeheerder en voeren we regie op de Droogteagenda in het Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg (BBG).

Vraag 4: Wie voert de regie in de verschillende KRW-projecten?

Antwoord:

Regie op de KRW-projecten vindt plaats op verschillende schaal niveaus. De provincie is strategisch grondwaterbeheerder en coördineert vanuit die rol de uitvoering van de Brabantse Droogteagenda, en maakt afspraken met de grote onttrekkers als de drinkwaterbedrijven en de industrie.

Daarnaast houdt de provincie regie op de uitvoering middels een Brabantbrede adaptieve programmering van de groenblauwe projecten (KRW opgave). In het opdrachtgeversoverleg Gebiedsgerichte aanpak groenblauw (GGA) wordt gesproken met de partners over de voortgang en de knelpunten.

De waterschappen voeren de regie op de uitvoering van de maatregelen in hun eigen beheergebied. Daar koppelen ze twee keer per jaar over terug richting de provincie in de voortgangsgesprekken die in het kader van de adaptieve programmering worden gehouden. In een structureel afstemmingsoverleg per waterschap worden specifieke vraagstukken per beheergebied besproken.

Vraag 5: Bij welke KRW-projecten zijn er knelpunten?

Antwoord

Met name bij de projecten waar grondbeschikbaarheid een vereiste is, zoals hydrologische herstelmaatregelen t.b.v. de Natte Natuurparel, beek- en kreekherstel en aanleg van ecologische verbindingzones.

Vraag 6: Is er een plan van aanpak om deze knelpunten op te lossen? En zo ja, wat is dat?

Antwoord:

Voor de uitvoering van de KRW is een breed instrumentarium beschikbaar van verleiden tot verplichten (zoals Strategische grondaankoop, waarbij een belangrijk deel gericht is op grondbeschikbaarheid. Dit mede in het teken van het voornemen in het Bestuursakkoord om ons maximaal in te spannen en de benodigde maatregelen te treffen om aan de verplichting van de KRW in 2027 te voldoen. Per gebied wordt in goede samenspraak met de partners bekeken welk instrument het meest wenselijk is.

Onderdeel Bodemsaneringen:

Fractie GroenLinks / Tom Ludwig:

Vraag:

Zijn we gesteld voor de financiële zekerstelling tav bodemsanering in de omgevingswet? Geld vanuit het rijk voor sanering, in omgevingswet mogelijkheid tot financiële zekerheidsstelling, belastingen mocht een bedrijf failliet gaan, kan de sanering toch worden betaald. Zijn we hiervoor gereed?

Antwoord:

Ja, de Wet Bodembescherming kent nu ook mogelijkheid tot financiële zekerheidsstelling voor langlopende bodemsaneringen.

Fractie D66 / Dianne Schellekens en Fractie ChristenUnie-SGP / Anne Schipper::

Vraag:

Verschuiving verantwoordelijkheden bodemsanering door de Omgevingswet. Welke invloed heeft dit voor de begroting? Overgang rollen van PNB naar gemeenten ihkv bodemsanering bij de Omgevingswet: in welke mate heeft dit invloed op onze uitvoeringskosten en waar kunnen we deze besparing zien?

Antwoord:

De provincie blijft bodemsaneringen vanuit de vangnet regeling Wet Bodembescherming uitvoeren onder de Wet Bodembescherming via het overgangsrecht Bodem Omgevingswet. Er is dus geen sprake van verandering in de begroting 03 Water en Bodem. Alleen een deel van de VTH-bevoegdheid ten aanzien van de kwaliteit van de vaste bodem gaat over naar de gemeente, met uitzondering van de locaties die onder het overgangsrecht vallen. De provincie heeft deze taken belegd bij de Omgevingsdiensten. De omvang van de waarde van de VTH-opdracht Bodem aan de Omgevingsdiensten zal in omvang iets afnemen.

Fractie 50Plus / Henry Liebrechts:

Datum

19 oktober 2023

Ons kenmerk

C2322155/5349530

Vraag:

Controle waterkwaliteit bij open water dat betreft slechts 2% van al het water. Is er in ons systeem van reserveringen ruimte opgenomen voor de controle op de haarvaten? Deze haarvaten kunnen op termijn zo vervuilend zijn dat bodemsanering nodig is?

Datum

19 oktober 2023

Ons kenmerk

C2322155/5349530

Antwoord:

Als de watergang verontreinigd is kan het noodzakelijk zijn de waterbodem te saneren, maar daarvoor staat het Waterschap aan de lat. Als er een bodemverontreiniging op land een watergang dusdanig verontreinigt dat ingrijpen nodig is, kan de provincie Rijksmiddelen aanvragen via een Specifieke Uitkering (SPUK) 2024/2030. Voor bodemverontreinigingen die nu nog niet bekend zijn, is er geen financiële reservering bij de provincie.

Met vriendelijke groet,

Bert Quaedvlieg

Sr. Adviseur programmabeheer Water en Bodem